

Functional purpose of pragmatic materials may be different. Mostly they are used for acquisition knowledge. The author emphasizes that there are many forms and methods of work with authentic materials. A teacher can inform himself their students complementing information from the textbook or students can themselves «extract» information from pragmatic materials, discuss it, systematize and arrange.

The author emphasizes that the aim of foreign language learning is to develop students' communicative competence. In order to realize this purpose information, derived from authentic sources, should be used for the organization of speech communication: interviews, various surveys on educational and sports centers and so on.

In her own practice of teaching a foreign language the author of the article uses materials on tourism. The author emphasizes that advertising is essentially a product of culture, in which the ethical ideals of the people, their aesthetic views and tastes, sensory-emotional form of logical concepts are reflected. That's why they are not only the source of social and cultural information, but a means of students' foreign language communicative competence formation. Logical chain of exercises to reach this aim is described in the article.

Internet resources occupy a leading place among the authentic materials. They are a wonderful tool to obtain information about recent events that has happened in the world. Internet resources are used to turn the audience into a news agency and their students – in excellent reporters. In this article the author shows the algorithm of work with Internet sources.

At the end of the article the author concludes that the use of authentic materials at foreign language classes at non-linguistic universities enhances students' cognitive motivation, promotes their speech and social behavior, expands their outlook.

Prospects for further research the author sees in the development of technology of non-linguistic university students' social and cultural competence formation through authentic sources.

Key words: *authentic materials, social and cultural competence, foreign language, communicative competence, foreign language text, pragmatic materials.*

УДК 371.13:373.3.017:008

Г. Р. Шпиталевська

Євпаторійський інститут соціальних наук
РВНЗ «Кримський гуманітарний університет»

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ФОРМУВАННЯ В МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАГАЛЬНОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

У статті подано результати дослідження з проблеми підготовки майбутніх учителів початкових класів до формування в молодших школярів загальнокультурної компетентності. Автор представляє висновки за кожним із визначених у роботі завдань, характеристику загальнокультурної складової професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів у вимірах компетентнісного підходу, зміст педагогічних понять «загальнокультурна компетентність молодшого школяра», «готовність майбутніх учителів до формування в молодших школярів загальнокультурної компетентності», критерії, показники та рівні сформованості готовності студентів-бакалаврів до формування загальнокультурної компетентності молодшого школяра.

Ключові слова: підготовка майбутніх учителів початкових класів, готовність майбутніх учителів до формування в молодших школярів загальнокультурної компетентності, загальнокультурна компетентність молодшого школяра, критерії, показники, рівні.

Постановка проблеми. Оновлення всіх аспектів життєдіяльності суспільства й реалізація завдань Національної доктрини розвитку освіти України в XXI ст., державної національної програми «Освіта» (Україна XXI століття), Національної стратегії розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки, однією з провідних ідей якої є «виховання людини інноваційного типу мислення й культури» [1, 86], визначають пріоритетність формування мовної особистості. Тому правомірно говорити про зростання ролі української мови не тільки як джерела цінної культурологічної інформації, а й важливого механізму розвитку загальнокультурного потенціалу молодшого школяра на змісті освітньої галузі «Мови і літератури». Інструментальними засобами досягнення цієї мети виступають принципово нові навчальні структури професійної підготовки вчителя початкових класів, що мають особистісно значущу, практико-орієнтовану, культурологічну спрямованість, до яких відноситься і готовність сучасного педагога до формування загальнокультурної компетентності молодших школярів.

Аналіз психолого-педагогічної літератури, результатів наукових досліджень з проблеми підготовки майбутніх учителів початкових класів до формування в молодших школярів загальнокультурної компетентності свідчить про необхідність детального дослідження цього питання.

Аналіз актуальних досліджень. У контексті проблеми загальнокультурної компетентності учнів важливими є: концептуальне підґрунтя професійно-педагогічної підготовки вчителів, зокрема й для початкової освіти (Н. Бібік, В. Бондар, М. Вашуленко, Н. Глузман, Я. Кодлюк, Л. Петухова, О. Савченко, Л. Хомич, Л. Хоружа); дослідження педагогічної культури як соціокультурного феномена в докторських дисертаціях О. Гармаш, В. Гриньової, Л. Нечепоренко, О. Рудницької; досвід сучасних напрацювань з таких напрямів, як: вплив загальної культури вчителя на успішність його педагогічної діяльності (Г. Васянович, М. Євтух, І. Зязюн, О. Пехота, М. Скоробогатова, О. Сухомлинська, Л. Редькіна), розвиток соціально-педагогічних орієнтацій учителя в процесі підвищення кваліфікації (Л. Даниленко, Н. Клокар, Т. Сорочан), розповсюдження духовної культури вчителя в професійній діяльності (О. Каневська, В. Карагодін, Л. Москальова, Т. Тхоржевська, Г. Шевченко).

Мета статті – висвітлити результати дослідження з проблеми підготовки майбутніх учителів початкових класів до формування в молодших школярів загальнокультурної компетентності.

Виклад основного матеріалу. Стан зазначеної проблеми свідчить про існування суперечностей між: потребою вдосконалення підготовки майбутніх учителів початкових класів до формування загальнокультурної компетентності молодших школярів і недостатнім рівнем розробки теоретико-методологічного й технологічного забезпечення зазначеного процесу в педагогічній науці; потенціалом гуманітарних дисциплін для вдосконалення навчально-виховного процесу і недостатнім його використанням викладачами вищих навчальних закладів; зростаючими культурологічними освітніми запитами молодших школярів і підготовкою майбутніх учителів до розкриття загальнокультурного контексту предметів, що викладаються в початковій школі [5, 2].

Подолання зазначених суперечностей, об'єктивна потреба в усвідомленні перспективи загальнокультурної складової професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів, реалізації компетентнісного та культурологічного підходів до організації та змістового наповнення дисциплін україномовного напрямку, недостатня теоретико-практична розробленість проблеми підготовки майбутніх учителів початкових класів до формування в молодших школярів загальнокультурної компетентності зумовлюють актуальність теми дослідження.

Метою дослідження було теоретично обґрунтувати й експериментально перевірити модель підготовки майбутніх учителів початкових класів до формування в молодших школярів загальнокультурної компетентності (освітня галузь «Мови і літератури» (українська мова).

Об'єктом дослідження виступала загальнокультурна складова професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів, предметом – модель підготовки майбутніх учителів початкових класів до формування в молодших школярів загальнокультурної компетентності.

Відповідно до поставленої мети в дослідженні ставилися такі завдання:

1) схарактеризувати загальнокультурну складову професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів у вимірах компетентнісного підходу;

2) обґрунтувати зміст педагогічних понять «загальнокультурна компетентність молодшого школяра», «готовність майбутніх учителів до формування в молодших школярів загальнокультурної компетентності»;

3) визначити критерії, показники та рівні сформованості готовності студентів-бакалаврів до формування загальнокультурної компетентності молодшого школяра;

4) експериментально перевірити спроектовану модель і сукупність дидактичних засобів процесу підготовки майбутніх учителів початкових класів до формування в молодших школярів загальнокультурної компетентності;

5) розробити навчально-методичний супровід підготовки студентів до формування загальнокультурної компетентності молодших школярів.

За першим завданням вивчено стан розробленості проблеми підготовки майбутніх учителів початкових класів до формування в молодших школярів загальнокультурної компетентності, в результаті встановлено, що окресленому питанню в сучасній педагогічній науці приділено недостатню увагу. Так об'єктивно актуалізується необхідність у підготовці висококваліфікованих педагогічних кадрів, що мають належний професійний рівень [4]. З'ясовано, що для створення цілісної наукової системи професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів до формування в молодших школярів загальнокультурної компетентності необхідна реалізація на практиці низки загальнометодологічних підходів: системного, синергетичного, діяльнісного, культурологічного, особистісно зорієнтованого. Сукупність цих підходів є основою нової парадигми особистісно зорієнтованого навчання, концептуальна ідея якої виражена у спробі привести у відповідність професійну освіту, пов'язати її результати з очікуваним рівнем розвитку особистості студента [3]. На розв'язання цих завдань спрямовано компетентнісний підхід, що є магістральним методологічним принципом означеного дослідження.

Аналіз основних аспектів вивчення педагогічної підготовки майбутніх учителів і феномена готовності, як її результату, дозволяє зробити висновок, що культурологічна складова змісту цих понять є інтегративною сукупністю професійно значущих цінностей, способів і прийомів педагогічної діяльності, що визначає спроможність педагога сформувати в молодших школярів загальнокультурну компетентність. Перед учителем стоїть завдання збудити і сформувати в учневі потребу в культурі, прагнення діяти, вміння розуміти й оцінювати те, що його оточує, культуру, себе, бажання досягати цілей і реалізувати свою особистісну позицію, в цілому самостверджуватись і робити це культуродоцільно [2]. Але педагог зможе навчити цього учня тільки тоді, якщо він сам володіє способами створення нової культури.

Друге завдання передбачало обґрунтування змісту педагогічних понять «загальнокультурна компетентність молодшого школяра», «готовність майбутніх учителів до формування в молодших школярів загальнокультурної компетентності». Загальнокультурна компетентність молодшого школяра включає його обізнаність про особливості національної та загальнолюдської культури, духовно-етичні основи життя людини, окремих народів, культурологічних основ сімейних, соціальних, суспільних явищ і традицій, компетенції в побутовій і культурно-дозвіллевій сфері, досвід творчої діяльності й систему духовних цінностей, що дозволяють бути повноцінним суб'єктом культури відповідного соціуму. Під готовністю майбутнього вчителя початкових класів до формування загальнокультурної компетентності молодших школярів розуміємо інтегративну сукупність особистісних, культурологічних і професійних якостей учителя, що охоплюють мотиваційний, змістовий і технологічно-рефлексивний компоненти педагогічної діяльності й дають йому змогу успішно реалізовувати мету формування загальнокультурної компетентності учнів.

Відповідно до третього завдання визначено критерії та показники, схарактеризовано рівні сформованості готовності майбутніх учителів початкових класів до формування в молодших школярів загальнокультурної компетентності, зокрема ціннісно-мотиваційний критерій із показниками: наявність інтересу до педагогічних явищ і процесів, культурно-гуманістичні орієнтири педагогічної діяльності на ціннісні якості, цінності-відношення, цінності-знання, ідеї та ідеали, переконання, кар'єрні перспективи, саморозвиток і педагогічну культуру; сформованість загальнокультурологічної сфери особистості, групових і особистісних педагогічних цінностей, готовність використовувати їх у процесі формування в молодших школярів загальнокультурної та предметної (з української мови та літературного читання) компетентностей; змістово-організаційний критерій із показниками: сформованість міцних, глибоких знань з професійно-педагогічної культури та загальнокультурної компетентності особистості, технологій її формування в молодших школярів на змісті освітньої галузі «Мови і літератури» (українська мова); культурологічної функції загальнопедагогічних, конструктивно-проективних, організаційних, інформаційних, оцінно-рефлексивних, комунікативних умінь, що визначають педагогічний стиль майбутнього вчителя початкових класів і впливають на ефективність методики формування загальнокультурної

компетентності молодших школярів; емоційно-регуляційний критерій із показниками: домінуюча роль індивідуальних якостей особистості майбутнього вчителя початкових класів як внутрішнього орієнтира його культурно-професійного «Я», що виражене цінностями, які задовольняють комунікативні потреби, професійно-рольове утвердження в діяльнісному середовищі початкової школи зі спрямованістю на саморозвиток, самореалізацію, самоактуалізацію в процесі педагогічної діяльності та формуванні загальнокультурної компетентності молодших школярів; рефлексія педагогічної діяльності; операційно-дієвий критерій із показниками: усвідомлення важливості професійно-культурологічної складової, регламентованої процесом професійної спрямованості спеціальності «Початкова освіта»; сформованість умінь, пов'язаних із застосуванням на практиці отриманих психолого-педагогічних знань; компетенції з процесу формування в молодших школярів загальнокультурної компетентності; компетенції визначати шляхи реалізації професійно-освітніх та особистісно-розвивальних завдань за допомогою дидактичних засобів (технології навчання й виховання, спілкування; дії, детерміновані суб'єктивною сутністю особистості вчителя); актуалізація інтелектуальних творчих процесів, що гармонізують відношення «ідеального» й «реального» вчителя, фіксуючи рівень відмінності між ними, тим самим стимулюючи до самовдосконалення й прагнення до набуття педагогічної майстерності взагалі та зокрема з процесу формування загальнокультурної компетентності молодших школярів.

Якісне вираження показників виокремлених критеріїв уможливило встановлення рівнів (критичний, ситуативний, діяльнісний і творчий) сформованості готовності майбутніх учителів початкових класів до формування загальнокультурної компетентності молодших школярів на змісті освітньої галузі «Мови і літератури» (українська мова).

Критичний рівень характеризується несформованістю мотиваційної сфери в студентів, незадоволенням у навчанні. Студенти цього рівня не усвідомлюють важливості загальнокультурної компетентності як ключової якості власної особистості та особистості молодшого школяра. З проблемами формування професійної та загальнокультурної компетентності вони або не стикалися, або не цікавилися цим питанням. Такі студенти характеризуються відсутністю потреби у формуванні загальнокультурної компетентності молодших школярів і байдужим ставленням до засвоєння знань і вмінь, необхідних для здійснення цього процесу.

Знання сутності предметної (з української мови і літературного читання) та загальнокультурної компетентності й дидактичних засобів її формування на рівні уявлень самостійно не використовуються в практичній діяльності. Технологічні вміння формування компонентів загальнокультурної компетентності молодших школярів засобами предмета не розвинені.

Другий рівень – *ситуативний*. На цьому рівні студенти вважають, що загальнокультурна компетентність є важливою якістю особистості для досягнення значущих результатів у навчальній діяльності. Вони відзначають підвищений інтерес до навчальної та педагогічної літератури, що містить розгляд проблеми формування загальнокультурної та професійної компетентності педагога. Проте потреба у формуванні цієї якості особистості в студентів цього рівня виражена слабо. Інтерес до процесу засвоєння теоретичних знань і практичних умінь з загальнокультурної компетентності виявляється ситуативно. Знання сутності загальнокультурної компетентності молодшого школяра та дидактичних засобів її формування поверхневі, безсистемні, для формування загальнокультурної компетентності не застосовуються. Загальнотехнологічні вміння формування компонентів загальнокультурної компетентності мало розвинені, застосовуються рідко та стихійно. Накопичення знань про загальнокультурну компетентність, досвіду розв'язання навчальних задач, спрямованих на розвиток окремих умінь її формування в учнів приводять до змін готовності майбутніх учителів до формування загальнокультурної компетентності молодших школярів. Цей якісний стрибок характеризується яскраво вираженою спрямованістю на засвоєння системи знань про загальнокультурну компетентність. Студенти намагаються розібратися із сутністю загальнокультурної компетентності молодшого школяра та застосувати отримані знання на практичних заняттях.

Студенти третього рівня – *діяльнісного* – вважають, що загальнокультурна компетентність, як властивість особистості, важлива для успішності здійснення професійної діяльності майбутнього вчителя початкових класів у сфері навчання української мови та літературного читання. Вони цікавляться проблемами формування професійної, предметної та загальнокультурної компетентності, стежать за публікаціями в педагогічній літературі з цієї тематики. Потреба у формуванні цієї якості особистості в студентів діяльнісного рівня нестійка. У них виникає сумнів щодо необхідності формування загальнокультурної компетентності в тих

молодших школярів, що перебувають на низькому рівні успішності з української мови та літературного читання, мають узагалі проблеми в навчанні, в них відсутній пізнавальний інтерес до предмета. Студенти виражають позитивне ставлення до процесу засвоєння знань про загальнокультурну компетентність молодшого школяра на змісті освітньої галузі «Мови і літератури» (українська мова).

Знання сутності загальнокультурної компетентності молодшого школяра та дидактичних засобів її формування глибокі, але не об'єднані в систему. Розвинені деякі технологічні вміння формування компонентів загальнокультурної компетентності молодшого школяра. Ці вміння застосовуються в практичній діяльності тільки при спеціальному націлюванні з боку викладача.

Студенти четвертого – *творчого рівня* – усвідомлюють важливість загальнокультурної компетентності, як якості особистості, для успішності професійної та непрофесійної діяльності індивіда. Вони цікавляться проблемами формування професійної, предметної та загальнокультурної компетентності, висловлюють бажання займатися науковими дослідженнями в цьому напрямі. Ці студенти характеризуються стійкою потребою у формуванні загальнокультурної компетентності молодших школярів. Вони прагнуть не тільки засвоїти знання, пропонувані викладачем, але поглибити й систематизувати їх, вивчаючи додаткову наукову літературу та публікації, присвячені педагогічним дослідженням культурологічного напрямку.

Знання сутності, структури загальнокультурної компетентності та дидактичних засобів її формування глибокі, цілісні, систематичні, усвідомлено застосовуються для формування в молодших школярів загальнокультурної компетентності. Студенти цього рівня володіють високо розвиненими технологічними вміннями й навичками формування компонентів загальнокультурної компетентності молодших школярів на змісті освітньої галузі «Мови і літератури» (українська мова), які використовують цілеспрямовано та систематично, усвідомлюють логіку розгортання процесу формування цієї якості особистості, бачать можливість його включення в реальний навчальний процес.

Метою четвертого завдання було експериментально перевірити спроектовану модель і сукупність дидактичних засобів процесу підготовки майбутніх учителів початкових класів до формування в молодших школярів загальнокультурної компетентності. Підготовка студентів до цього виду діяльності здійснювалася поетапно. Підготовчий етап ставив за мету

розвиток спрямованості особистості студента на оволодіння процесом формування загальнокультурної компетентності молодших школярів. На цьому етапі майбутні фахівці початкової ланки освіти опановували сутність, склад і зміст загальнокультурної компетентності молодших школярів, установлювали зв'язки з методикою викладання освітньої галузі «Мови і літератури», аналізуючи її зміст. Показником завершеності підготовчого етапу є сформованість мотивів, інтересів і потреб студентів у формуванні предметної та загальнокультурної компетентностей молодших школярів як результат усвідомленого вибору майбутньої професійної діяльності.

На теоретичному етапі експериментального навчання студенти оволодівали педагогічними технологіями моделювання, проектування, конструювання особистісного загальнокультурного розвитку учнів і цілісного педагогічного процесу з освітньої галузі «Мови і літератури», який уключає уроки, позакласні заходи, навчальні задачі та ситуації. Очікуваним результатом цього етапу є сформованість у студентів експериментальних груп елементів системного бачення педагогічного процесу формування загальнокультурної компетентності молодших школярів, діагностика результатів якості навчання й виховання молодших школярів з цього напрямку.

Професійно-орієнтований етап визначав формування основ професійної компетентності майбутніх педагогів початкової ланки освіти. Він передбачав рефлексію власної професійної діяльності, саморозвиток і самовдосконалення, трансформування прийомів навчальної та практичної діяльності в квазіпрофесійні вміння. У процесі збору інформації для випускних робіт студенти обґрунтували загальнокультурний контекст, який відображав нову можливість творчого вирішення існуючої педагогічної проблеми. Показником успішного завершення цього етапу є досягнення студентами відповідного рівня готовності до формування в молодших школярів загальнокультурної компетентності за умов постійного прагнення до самоконтролю й самооцінки.

У межах структури моделі визначено її ключові складові: мету, методологічні основи, змістове наповнення, що включає чотири тісно взаємопов'язаних сфери: художньо-культурну; філософсько-світоглядну; аксіологічну; професійно-спрямовану; етапи формування: підготовчий, теоретичний, професійно-орієнтований; сукупність дидактичних засобів: гра, навчальні задачі та ситуації, програмно-педагогічні засоби, навчальні проекти, що спрямовані на очікуваний результат – готовність майбутніх учителів початкових класів до формування загальнокультурної компетентності молодших школярів.

Щодо п'ятого завдання розроблено навчально-методичний супровід підготовки студентів до формування загальнокультурної компетентності молодших школярів: авторські навчальні програми, змістового наповнення курсів «Методика викладання української мови», «Сучасна українська літературна мова з практикумом», «Сучасна українська літературна мова з методикою викладання», авторський спецкурс «Загальнокультурна компетентність молодшого школяра» (освітня галузь «Мови і літератури» (українська мова).

Ефективність розробленої моделі та дидактичного супроводу підтверджується аналізом кількісних і якісних результатів дослідження, а також статистичною обробкою результатів дослідно-експериментальної роботи.

Висновки. Аналізуючи отримані результати, можемо зробити висновок, що в ході формувального експерименту позитивні зміни співпали з очікуваними результатами, що підтверджує ефективність запропонованої моделі. Таким чином, всі поставлені завдання розв'язано. Як на нас, подальшого вивчення вимагають питання технологічної розробки проблеми готовності майбутніх учителів до формування загальнокультурної компетентності молодших школярів на засадах особистісно зорієнтованої парадигми в процесі університетської підготовки та в системі післядипломної освіти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки // Вища школа. – 2013. – № 2. – С. 86–96.
2. Пелех Ю. В. Ціннісно-смісловий концепт професійної підготовки майбутнього педагога : монографія / Ю. В. Пелех ; за ред. М. Б. Євтуха. – Рівне : Тетіс, 2009. – 400 с.
3. Пехота О. М. Особистісно орієнтоване навчання: підготовка вчителя : монографія / О. М. Пехота, А. М. Огарева. – Миколаїв : Вид-во «Іліон», 2005. – 272 с.
4. Савченко О. Я. Дидактика початкової освіти : підручник / О. Я. Савченко. – К. : Грамота, 2012. – 504 с.
5. Шпиталевська Г. Р. Підготовка майбутніх учителів початкових класів до формування у молодших школярів загальнокультурної компетентності : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / Галина Романівна Шпиталевська ; Республіканський вищий навчальний заклад «Кримський гуманітарний університет» (м. Ялта). – Ялта, 2013. – 20 с.

РЕЗЮМЕ

Шпиталевская Г. Р. Подготовка будущих учителей начальных классов к формированию у младших школьников общекультурной компетентности.

В статье поданы результаты исследования по проблеме подготовки будущих учителей начальных классов к формированию у младших школьников общекультурной компетентности. Автор представляет выводы по каждой из

определенных в работе задач, характеристику общекультурной составляющей профессиональной подготовки будущих учителей начальных классов в измерениях компетентностного подхода, содержание педагогических понятий «общекультурная компетентность младшего школьника», «готовность будущих учителей к формированию у младших школьников общекультурной компетентности», критерии, показатели и уровни сформированности готовности студентов-бакалавров к формированию общекультурной компетентности младшего школьника.

Ключевые слова: *подготовка будущих учителей начальных классов, готовность будущих учителей к формированию у младших школьников общекультурной компетентности, общекультурная компетентность младшего школьника, критерии, показатели, уровни.*

SUMMARY

Shpitalevskaya G. Preparation of future primary school teachers to the formation of primary pupils' general cultural competence.

The results of the research on the problem of preparing future primary school teachers for forming junior schoolchildren's general cultural competence are given in the article. The author draws the conclusions on each determined task. According to the first task it is found out that the realization of a number of common methodological approaches in practice is needed for the creation of the integral scientific system of future primary school teachers' professional preparing for forming junior schoolchildren's general cultural competence. These approaches are systematic, synergistic, active, cultural, personality-oriented, competence; they are the main methodological principles of the research. The second task provided the content ground of such pedagogical concepts as «junior schoolchildren's general cultural competence», «future school teachers' readiness for forming junior schoolchildren's general cultural competence». In accordance with the third task the criteria and the indices are determined, the levels of future primary school teachers' developed readiness for forming junior schoolchildren's general cultural competence, in particular motivationally valued, meaningfully organizational, emotionally adjusting and operationally effective levels, the indices to them and such levels of readiness as critical, situational, functional and creative are formulated. The purpose of the fourth task was to check up the designed model and the whole complex of didactic means of the process of preparing future primary school teachers for forming junior schoolchildren's general cultural competence experimentally. The preparation of students for this type of activity was carried out stage-by-stage. The purpose of the preparatory stage was the development of the direction of a student's personality to the mastering the process of forming junior schoolchildren's general cultural competence. On the theoretical stage the students mastered the pedagogical technologies of model-making, planning, constructing pupils' personality-oriented general cultural competence and integral pedagogical process of educational sphere «Languages and Literature». The professionally oriented stage determined the forming bases of future teachers' professional competence. Concerning the fifth task teaching and methodological accompaniment of students preparation for forming junior schoolchildren's general cultural competence are developed. The analysis of quantitative and qualitative indices of the research, statistical treatment of the results of experimental work confirmed the efficiency of the developed model and didactic accompaniment.

Key words: *professional training of future primary school teachers, future primary school teachers' readiness for forming junior schoolchildren's general cultural competence, junior schoolchildren's general cultural competence, criteria, indices, levels.*